

PULSAR **FINCOP & EDUCOP**

**I ZAJEDNICA PRAKSE SVJETSKE BANKE ZA NEFINANCIJSKO I
INTEGRIRANO IZVJEŠTAVANJE**

**PAMETNI INTERAKTIVNI RAZGOVOR (SIT) O POSLJEDICAMA
IZVJEŠTAVANJA O ODRŽIVOSTI ZA RAČUNOVODSTVO U
JAVNOM SEKTORU**

30. ožujka/marta 2021.

*Tatiana Krylova, voditeljica Ogranka za poduzeća,
UNCTAD*

NAJNOVIJI TRENDovi U IZVJEŠTAVANJU O ODRŽIVOSTI

- Uvrštavanje faktora koji se odnose na okoliš, socijalnu komponentu i upravljanje u korporativno djelovanje, aktivnosti na tržištu kapitala i financijske instrumente postalo je *sveprisutni* trend održivosti posljednjih godina.
- Prepoznavanje važnosti uloge održivosti u:
 - unaprjeđenju korporativnog donošenja odluka uz istodobno jačanje zaštite i informiranja investitora i drugih interesnih strana; promicanju učinkovitih i transparentnih *tržišta*, gospodarstava i društava; poticanju smanjenja sistemskih rizika
 - unaprjeđenju korporativnih *sustava internih kontrola* i upravljačkih praksi
 - podupiranju ostvarenja *ciljeva održivog razvoja* (eng. sustainable development goals, SDG), posebice izvještavanja o cilju održivog razvoja 12.6.1 „Broj poduzeća koji objavljuju izvještaje o održivosti”
 - *Pandemija* koronavirusne bolesti znatno je naglasila problematiku održivosti.

NAJNOVIJI TRENDVI U IZVJEŠTAVANJU O ODRŽIVOSTI

- Potvrđeno da postojanje raznih okvira izvještavanja o i standarda održivosti dovodi do nedosljednih i nepotpunih informacija koje su teško usporedive među poduzećima
- Utvrđena potreba za poticanjem ulaganja napora i suradnje u svim inicijativama u cilju jedinstvenog, usklađenog i postojanog niza standarda izvještavanja o održivosti koji će omogućiti dosljednost i usporedivost podataka
- Potreba olakšavanja uzajamne povezanosti integriranog izvještavanja i osiguravanja ravnopravnosti između financijskog i nefinancijskog izvještavanja
- Međunarodno udruženje regulatora tržišta vrijednosnih papira (IOSCO), međunarodni standardi financijskog izvještavanja (IFRS), velika petorka (Globalna inicijativa za izvještavanje (GRI), Odbor za računovodstvene standarde održivosti (SASB), Međunarodno vijeće za integrirano izvještavanje (IIRC), Odbor za objavljivanje standarda povezanih s klimatskim promjenama (CDSB), neprofitna organizacija CDP), Europska savjetodavna skupina za financijsko izvještavanje (EFRAG)

GLAVNI IZAZOVI U IZVJEŠTAVANJU O ODRŽIVOSTI

- Manjak regulatornih, institucionalnih i tehničkih kapaciteta za prilagodbu nacionalnih okruženja korporativnog izvještavanja novim zahtjevima potaknutima Programom UN-a za održivi razvoj u razdoblju do 2030. (tzv. Agenda 2030.) i učinkovita ocjena doprinosa privatnog sektora ostvarenju ciljeva održivog razvoja
- Manjak dosljednosti između financijskih informacija i izvještavanja o održivosti općenito
- Teškoće pri usklađivanju izvještavanja o održivosti i okvira za praćenja ciljeva održivog razvoja i njihovih pokazatelja
- Potreba za boljom koordinacijom na svim razinama
- Mehanizmi prikupljanja podataka na nacionalnoj razini

GLAVNI IZAZOVI U IZVJEŠTAVANJU O ODRŽIVOSTI

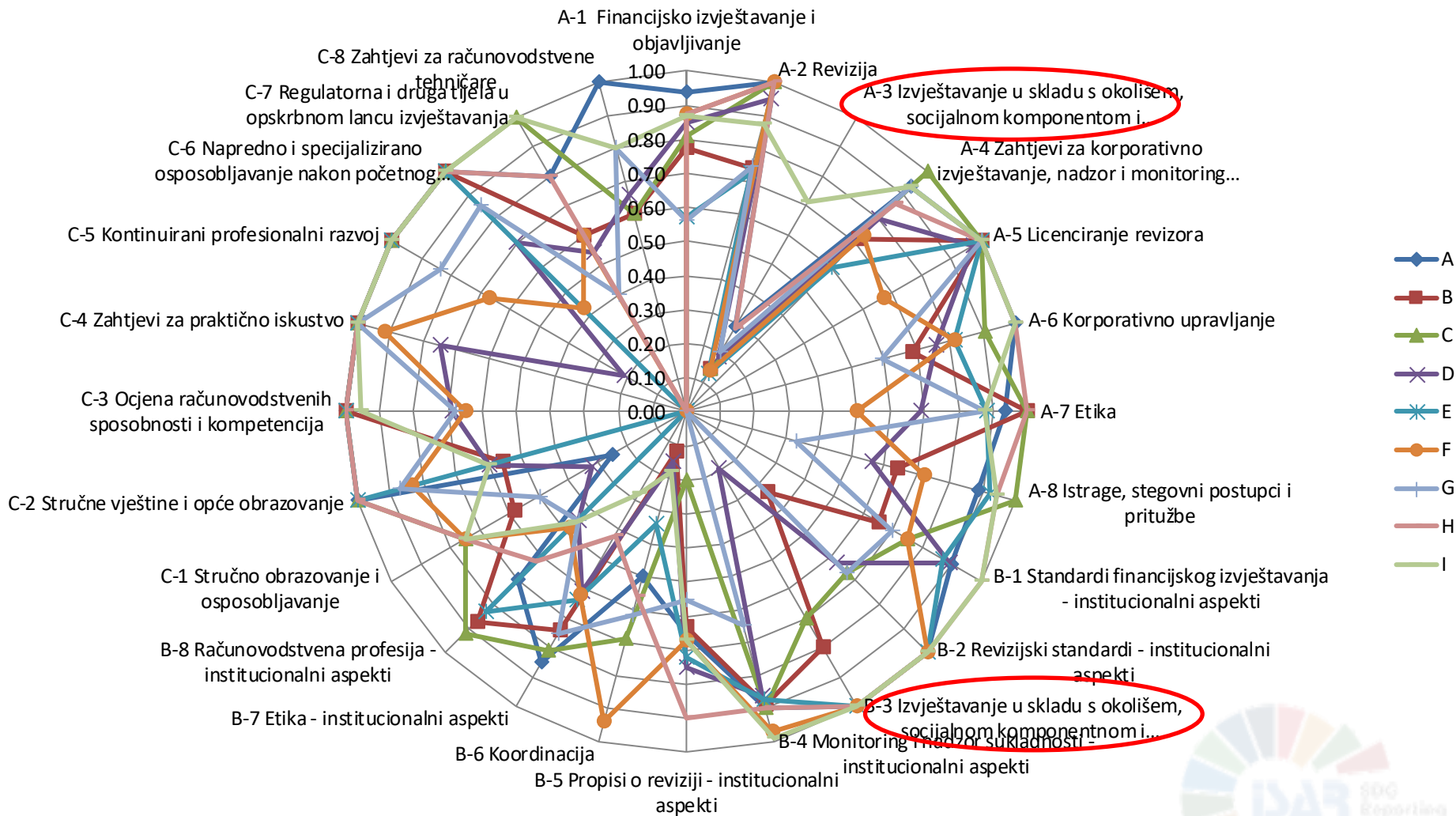
- **Manjak regulatornih, institucionalnih i tehničkih kapaciteta za prilagodbu nacionalnih okruženja korporativnog izvještavanja novim zahtjevima potaknutima Programom UN-a za održivi razvoj u razdoblju do 2030. (tzv. Agenda 2030.) i učinkovita ocjena doprinosa privatnog sektora ostvarenju ciljeva održivog razvoja**
- Manjak dosljednosti između financijskih informacija i izvještavanja o održivosti općenito
- Teškoće pri usklađivanju izvještavanja o održivosti i okvira za praćenja ciljeva održivog razvoja i njihovih pokazatelja
- Potreba za boljom koordinacijom na svim razinama
- Mehanizmi prikupljanja podataka na nacionalnoj razini

UNCTAD-ov alat za razvoj računovodstva (eng. Accounting Development Tool, ADT)

- Pokrenut 2012. u cilju procjene kapaciteta zemalja za kvalitetno korporativno izvještavanje, primjena u oko 20 zemalja
- Alat za prepoznavanje nedostataka, donošenje prioriteta i izradu akcijskog plana reforme nacionalnog sustava računovodstva i izvještavanja u cilju kvalitetnog i međunarodno usporedivog financijskog i nefinancijskog izvještavanja
- Omogućuje praćenje napretka u zemljama tijekom vremena
- Ima poglavlje o računovodstvu u javnom sektoru
- ADT nedavno prilagođen za potrebe naglašavanja ciljeva koji se odnose na okoliš, socijalnu komponentu i upravljanje i izvještavanja u skladu s ciljevima održivog razvoja

Mrežasti grafikon

GLAVNI IZAZOVI U IZVJEŠTAVANJU O ODRŽIVOSTI

- Manjak regulatornih, institucionalnih i tehničkih kapaciteta za prilagodbu nacionalnih okruženja korporativnog izvještavanja novim zahtjevima potaknutima Programom UN-a za održivi razvoj u razdoblju do 2030. (tzv. Agenda 2030.) i učinkovita ocjena doprinosa privatnog sektora ostvarenju ciljeva održivog razvoja
- Manjak dosljednosti između financijskih informacija i izvještavanja o održivosti općenito
- **Teškoće pri usklađivanju izvještavanja o održivosti i okvira za praćenja ciljeva održivog razvoja i njihovih pokazatelja**
- Potreba za boljom koordinacijom na svim razinama
- Mehanizmi prikupljanja podataka na nacionalnoj razini

Usklađenost s ciljevima održivog razvoja

CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA: 1 SVIJET BEZ SIROMAŠTVA; 2 SVIJET BEZ GLADI; 3 ZDRAVLJE I BLAGOSTANJE; 4 KVALITETNO OBRAZOVANJE; 5 RODNA RAVNOPRAVNOST; 6 ČISTA VODA I SANITARNI UVJETI; 7 PRISTUPAČNA I ČISTA ENERGIJA; 8 DOSTOJANSTVEN RAD I GOSPODARSKI RAST; 9 INDUSTRIJA, INOVACIJE I INFRASTRUKTURA; 10 SMANJENJE NEJEDNAKOSTI; 11 ODRŽIVI GRADOVI I ZAJEDNICE; 12 ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA; 13 ODGOVOR NA KLIMATSKJE PROMJENE; 14 OČUVANJE VODENOG SVIJETA; 15 OČUVANJE ŽIVOTA NA KOPNU; 16 MIR, PRAVDA I SNAŽNE INSTITUCIJE; 17 PARTNERSTVOM DO CILJEVA

Nadzor provedbe i revizija ciljeva održivog razvoja

HLPF (Politički forum UN-a na visokoj razini posvećen održivom razvoju)

HIGH-LEVEL POLITICAL FORUM
ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT

- Glavna platforma UN-a za političko vodstvo i smjernice za održivi razvoj.
- Središnja uloga u nadzoru provedbe i reviziji Programa UN-a za održivi razvoj u razdoblju do 2030.
- Održava se jednom godišnje pod pokroviteljstvom Ekonomsko-socijalnog vijeća UN-a (ECOSOC) i svake četiri godine pod pokroviteljstvom Opće skupštine UN-a.

Posljedice za računovodstvo i izvještavanje

Cilj 12.6. Potaknuti poduzeća, posebice velika i transnacionalna, na usvajanje održivih praksi i integriranje informacija o održivosti u ciklus izvještavanja.

CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA: 1 SVIJET BEZ SIROMAŠTVA; 2 SVIJET BEZ GLADI; 3 ZDRAVLJE I BLAGOSTANJE; 4 KVALITETNO OBRAZOVANJE; 5 RODNA RAVNOPRAVNOST; 6 ČISTA VODA I SANITARNI UVJETI; 7 PRISTUPAČNA I ČISTA ENERGIJA; 8 DOSTOJANSTVEN RAD I GOSPODARSKI RAST; 9 INDUSTRIJA, INOVACIJE I INFRASTRUKTURA; 10 SMANJENJE NEJEDNAKOSTI; 11 ODRŽIVI GRADOVI I ZAJEDNICE; **12 ODGOVORNA POTROŠNJA I PROIZVODNJA**; 13 ODGOVOR NA KLIMATSKE PROMJENE; 14 OČUVANJE VODENOG SVIJETA; 15 OČUVANJE ŽIVOTA NA KOPNU; 16 MIR, PRAVDA I SNAŽNE INSTITUCIJE; 17 PARTNERSTVOM DO CILJEVA

Globalni okvir pokazatelja ciljeva održivog razvoja

- Osnovana Međuagencijska i stručna skupina posvećena pokazateljima ciljeva održivog razvoja (eng. Inter-agency and Expert Group on Sustainable Development Goal Indicators, IAEG-SDGs) u cilju izrade globalnog okvira pokazatelja za praćenje provedbe Programa UN-a za održivi razvoj u razdoblju do 2030.
- Globalni okvir pokazatelja ciljeva održivog razvoja dogovoren u ožujku/martu 2017. a Opća skupština UN-a usvojila ga je 6. srpnja/jula 2017.
- Opći dogovor postignut oko **17 ciljeva održivog razvoja, 169 povezanih podciljeva i 232 pokazatelja.**
- IAEG-SDGs izrađuje izvještaj u skladu s kojim se globalno praćenje ostvarenja ciljeva održivog razvoja mora temeljiti na usporedivim i standardiziranim nacionalnim podacima.
- Taj okvir izravno utječe na korporativno izvještavanje.
- ***U skladu s ciljem održivog razvoja 12.6.1 potrebno je osigurati dostupnost podataka i mehanizam njihova prikupljanja na nacionalnoj razini.***
- Konferencija UN-a o trgovini i razvoju (UNCTAD) i Program UN-a za okoliš (UNEP) zajednički nadziru provedbu cilja održivog razvoja 12.6.1.

Goal 12. Ensure sustainable consumption and production patterns

12.1 Implement the 10-Year Framework of Programmes on Sustainable Consumption and Production Patterns, all countries taking action, with developed countries taking the lead, taking into account the development and capabilities of developing countries

12.2 By 2030, achieve the sustainable management and efficient use of natural resources

12.3 By 2030, halve per capita global food waste at the retail and consumer levels and reduce food losses along production and supply chains, including post-harvest losses

12.4 By 2020, achieve the environmentally sound management of chemicals and all wastes throughout their life cycle, in accordance with agreed international frameworks, and significantly reduce their release to air, water and soil in order to minimize their adverse impacts on human health and the environment

12.5 By 2030, substantially reduce waste generation through prevention, reduction, recycling and reuse

12.6 Encourage companies, especially large and transnational companies, to adopt sustainable practices and to integrate sustainability information into their reporting cycle

12.7 Promote public procurement practices that are sustainable, in accordance with national policies and priorities

12.8 By 2030, ensure that people everywhere have the relevant information and awareness for sustainable development and lifestyles in harmony with nature

12.1.1 Number of countries with sustainable consumption and production (SCP) national action plans or SCP mainstreamed as a priority or a target into national policies

12.2.1 Material footprint, material footprint per capita, and material footprint per GDP

12.2.2 Domestic material consumption, domestic material consumption per capita, and domestic material consumption per GDP

12.3.1 Global food loss index

12.4.1 Number of parties to international multilateral environmental agreements on hazardous waste, and other chemicals that meet their commitments and obligations in transmitting information as required by each relevant agreement

12.4.2 Hazardous waste generated per capita and proportion of hazardous waste treated, by type of treatment

12.5.1 National recycling rate, tons of material recycled

12.6.1 Number of companies publishing sustainability reports

12.7.1 Number of countries implementing sustainable public procurement policies and action plans

12.8.1 Extent to which (i) global citizenship education and (ii) education for sustainable development (including climate change education) are mainstreamed in (a) national education policies; (b) curricula; (c) teacher education; and (d) student assessment

Legenda:

Cilj 12.: Osigurati održive modele potrošnje i proizvodnje

12.6 Potaknuti poduzeća, posebice velike i transnacionalna, na usvajanje održivih praksi i integriranje izvještavanja o održivosti u ciklus izvještavanja.

12.6.1 Broj poduzeća koja objavljuju izvještaje o održivosti

Osim 12. cilja održivog razvoja, još su neki pokazatelji ciljeva održivog razvoja važni za korporativno izvješavanje

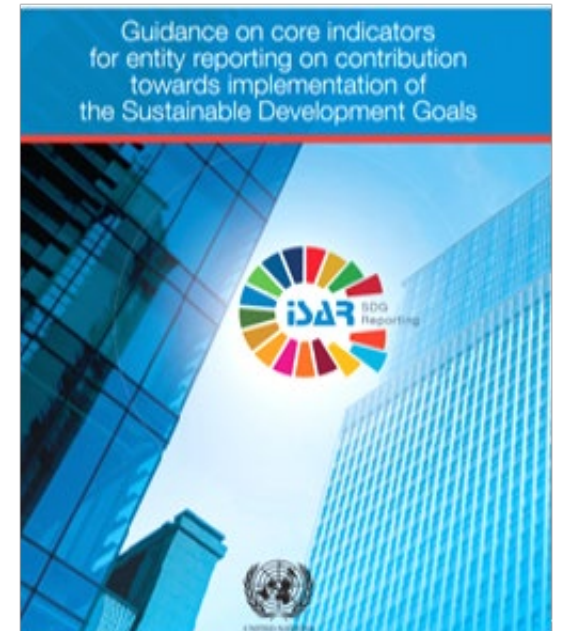
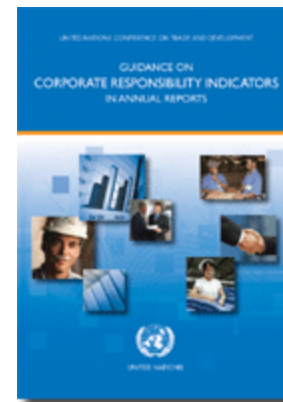
- Međuvladina radna skupina stručnjaka za međunarodne standarde računovodstva i financijskog izvještavanja (eng. International Standards of Accounting and Reporting, ISAR) fokalna je točka UN-a za pitanja korporativnog računovodstva i financijskog izvještavanja.
- Radnu skupinu osnovalo je Ekonomsko-socijalno vijeće UN-a (ECOSOC) 1982., u okviru Konferencije UN-a o trgovini i razvoju.
- Glavna misija – olakšati međunarodnu harmonizaciju i kvalitetu korporativnog računovodstva i financijskog izvještavanja kao ključnu sastavnicu omogućavanja investicijske i poslovne klime.
- U kontekstu Programa UN-a za održivi razvoj u razdoblju do 2030. ISAR pridonosi jačanju uloge korporativnog izvještavanja u procjeni doprinosa privatnog sektora provedbi ciljeva održivog razvoja; omogućuje usporedivost i korisnost izvještavanja o održivosti.

<https://isar.unctad.org/>

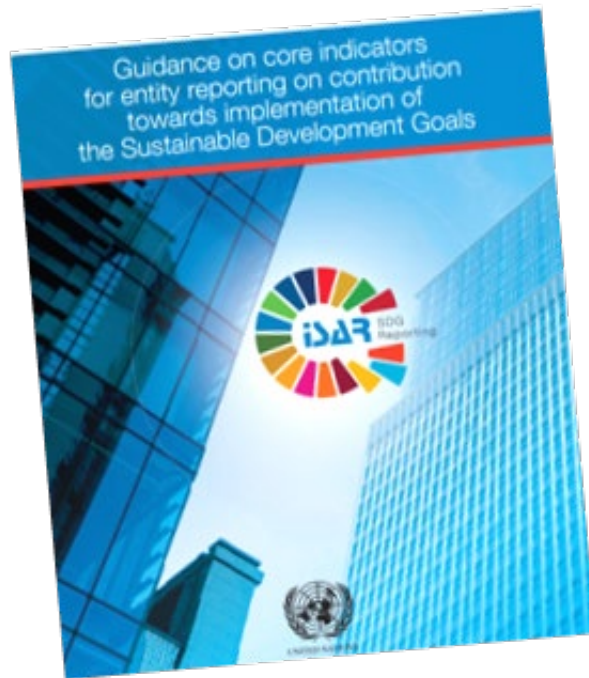

Glavni proizvodi UNCTAD-a

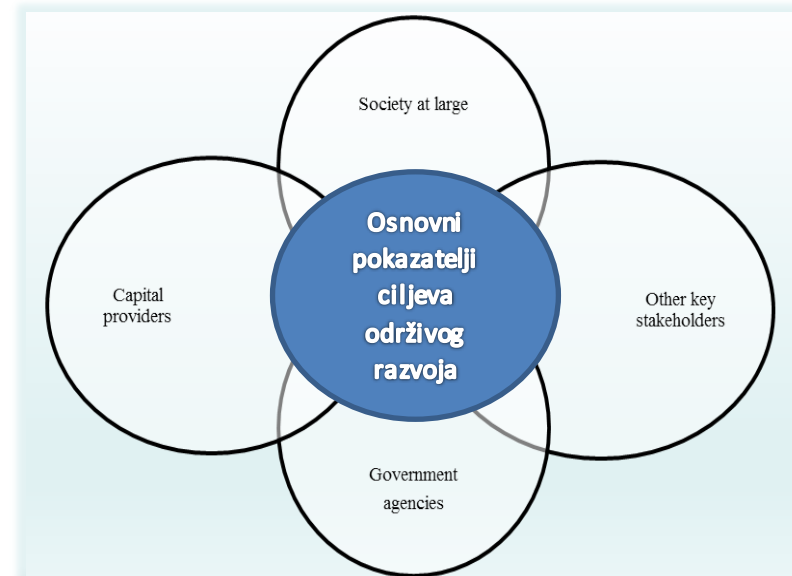
Za otkrivanje izazova, davanje smjernica ...

Smjernice za osnovne pokazatelje (eng. Guidance on Core Indicators (GCI))

- Osnovni su pokazatelji na sjecištu između trendova i potreba na mikro- i makrorazini.
- U skladu su s okvirom za praćenje provedbe ciljeva održivog razvoja i usklađeni s potrebama zemalja za praćenje ostvarenja ciljeva održivog razvoja.
- Odabrani na temelju kriterija mjerljivosti, dosljednosti i usporedivosti.
- Pokrivaju ključna područja zajednička svim poduzećima, npr. racionalna upotreba prirodnih i materijalnih resursa (voda, energija, zemljište, čiste površine, otpad), socijalna pitanja, npr. zdravlje i sigurnost na radu, pristup osposobljavanju, rodna ravnopravnost, dobro upravljanje npr. prakse suzbijanja korupcije i ekonomski doprinos.
- **Primjenjivo u javnom sektoru**

Legenda:

Society at large – Društvo u širem smislu; Other key stakeholders – Druge ključne interesne strane; Government agencies – Državne agencije;

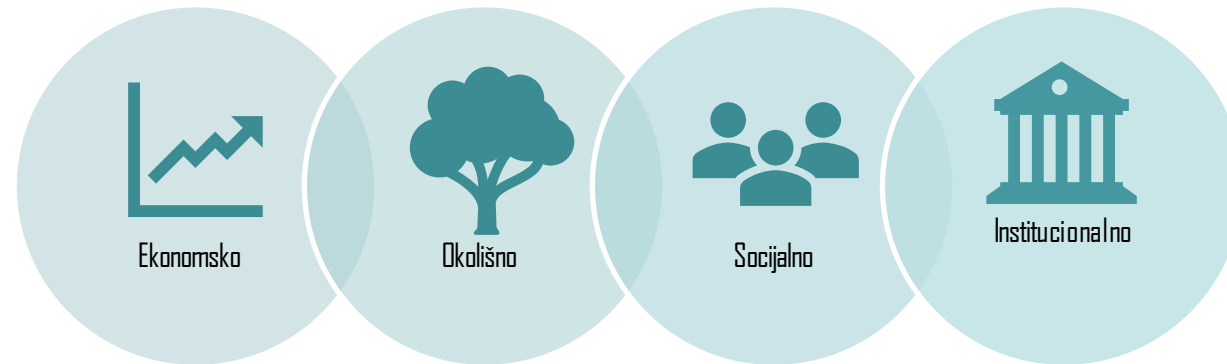
Capital providers – Davatelji kapitala.

Što je zajedničko svim poduzećima?

- Ekonomski utjecaj (BDP, porezi)
- Racionalna upotreba prirodnih resursa (voda, zemljište, energija, materijali), nastanak otpada, utjecaj na klimatske promjene (naglašeno u Završnom izvještaju o preporukama Radne skupine za financijske objave povezane s klimatskim promjenama)
- Racionalna upotreba ljudskog kapitala (sigurnost na radu, plaće, rodni aspekti, osposobljavanje, ljudska prava)
- Principi upravljanja (otpornost na korupciju)

Smjernice za osnovne pokazatelje (GCI)

Četiri područja

Ekonomsko područje

- Prihodi
- Dodana vrijednost (bruto dodana vrijednost, BDV)
- Neto dodana vrijednost (NDV)
- Porezi i druga plaćanja državi
- Zelene investicije
- Ulaganje u zajednicu
- Ukupni izdaci za istraživanje i razvoj
- Postotak lokalne nabave

Socijalno područje

- Udio žena na upravljačkim položajima
- Prosječan broj sati osposobljavanja po zaposleniku godišnje
- Izdaci za osposobljavanje za poslenika po zaposleniku godišnje
- Plaće i doprinosi zaposlenika kao udio u prihodima po vrsti i rodu
- Izdaci za zdravlje i sigurnost na radu kao udio u prihodima
- Učestalost/stopa incidencije ozljeda na radu
- Postotak zaposlenika pokrivenih kolektivnim ugovorima

Osnovni pokazatelji (GCI)

Okolišno područje

- Recikliranje i ponovna upotreba vode
- Učinkovitost upotrebe vode
- Manjak vode
- Smanjenje nastanka otpada
- Ponovna upotreba, prerada i uporaba otpada
- Opasni otpad
- Emisije stakleničkih plinova nastale izravno (opseg 1)
- Emisije stakleničkih plinova nastale neizravno (opseg 2)
- Tvari i kemikalije koje oštećuju ozonski sloj
- Obnovljiva energija
- Energetska učinkovitost

Institucionalno područje

- Broj sastanaka uprave i stopa pohađanja
- Broj i postotak članica uprave
- Članovi uprave po starosnoj dobi
- Broj sastanaka revizorskog odbora i stopa pohađanja
- Ukupne naknade po članu uprave (izvršni i neizvršni direktori)
- Iznos novčanih kazni plaćenih ili plativih uslijed namira
- Prosječan broj sati osposobljavanja o problematici suzbijanja korupcije po zaposleniku godišnje

Zemlje sudionice studija slučajeva

Zastupljene zemlje:

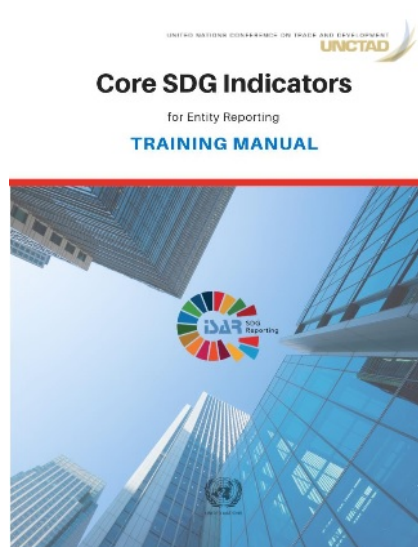
- Pregled provedbe smjernica u nekoliko zemalja (Egipat i SAD)
- U tijeku druge studije slučajeva
- Primjena u javnom sektoru (sveučilišta)

Priručnici za osposobljavanje

Studije slučajeva

- ✓ GCI kao dobro polazište za proizvodnju usporedivih podataka
- ✓ Potrebno jačanje kapaciteta

GCI

- ✓ Tehničke smjernice za unaprjeđenje dostupnosti podataka
- ✓ 4 poglavlja s popisom odabrane literature
- ✓ Dostupno na engleskom i španjolskom

<https://isar.unctad.org/training-materials/>

Priručnik za osposobljavanje

- ✓ Definicija
- ✓ Metodologija mjerenja
- ✓ Potencijalni izvori informacija
- ✓ Primjeri
- ✓ Pitanja za samoprocjenu s rješenjima.

Koordinacija između GCI inicijative i rada drugih UN-ovih tijela u području korporativnog izvještavanja

- *ISAR (međuvladina radna skupina stručnjaka za međunarodne standarde računovodstva i financijskog izvještavanja) – središnja UN-ova agencija za korporativno računovodstvo i izvještavanje*
- *Na 37. zasjedanju ISAR-a doneseni sljedeći zaključci: ... potiče tajništvo UNCTAD-a na nastavak suradnje s mjerodavnim agencijama Ujedinjenih naroda, kao i s ključnim regionalnim i međunarodnim institucijama koje promiču rad na harmonizaciji i usporedivosti računovodstva i izvještavanja o održivosti u subjektima javnog i privatnog sektora, u cilju omogućavanja daljnje prilagodbe i usklađivanja okvira i praksi izvještavanja, i na nastavak razvijanja metrike i alata za mjerenje i prikupljanje pravovremenih i pouzdanih podataka o doprinosu privatnog sektora provedbi ciljeva održivog razvoja ...*
- Odjel UN-a za gospodarska i socijalna pitanja (DESA): Savez globalnih investitora za održivi razvoj (GISD) predložio je svojim članovima da razmotre smjernice za osnovne pokazatelje (GCI) i da ih usklade s metrikom Svjetskog gospodarskog foruma (GEF)
- UN-ova inicijativa za održivi razvoj i korporativnu održivost (UN Global Compact): GCI je sastavni dio njihovih revidiranih komunikacija o praksama (eng. Communication of Practices, COP)
- Statistička komisija UN-a (UN Statistics): uvrstila GCI kao podlogu izvještavanja za njihov okvir poslovnih statističkih podataka
- Program UN-a za okoliš (UNEP): zajedno s UNCTAD-om nadzire provedbu cilja održivog razvoja 12.6.1 i usklađenost s najmanjim uvjetima izvještavanja o održivosti u smjernicama za prikupljanje metapodataka za 12.6.1
- Istraživački institut UN-a za društveni razvoj (UNRISD): GCI se koristi kao podloga za njihov okvir pokazatelja ekonomskog utjecaja
- Program UN-a za razvoj (UNDP): kontinuirana koordinacija u kontekstu standarda za ostvarenje ciljeva održivog razvoja u poduzećima

KLJUČNE POSLJEDICE ZA RAČUNOVODSTVO U JAVNOM SEKTORU

- Potreba da se zahtjevi za izvještavanje o održivosti uvrste u okvir međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor
- Ulaganje napora u jačanje regulatornih, institucionalnih i tehničkih kapaciteta na svim razinama u ovom području
- Potreba za jačom suradnjom s raznim interesnim stranama, uključujući provedbu ciljeva održivog razvoja, okolišna i socijalna područja, područje financijskog i upravljačkog računovodstva, statističko područje

UNCTAD

PROSPERITY FOR ALL

(PROSPERITET ZA SVE)

www.unctad.org

UNITED NATIONS
UNCTAD